

Zákon o nemocenském pojištění

včetně problematiky náhrady mzdy s komentářem a příklady

15. aktualizované vydání (leden 2025)

1. aktualizace k 1. 4. 2026

Část první – Nemocenské pojištění

Str. 83 Od 1. ledna 2026 činí redukční hranice **1 633 Kč, 2 449 Kč a 4 897 Kč**. **Změnu výše redukčních hranic je třeba zohlednit v komentáři a příkladech v celé publikaci.**

Str. 308 V roce 2026 platí pro OSVČ následující:

- **výše zálohy:** u OSVČ hlavní 5 720 Kč (měsíční základ 19 587 Kč), u OSVČ zahajující 3 575 Kč (měsíční základ 12 242 Kč), u OSVČ vedlejší 1 574 Kč (měsíční základ 5 387 Kč);
- **výše pojistného na nemocenské pojištění:** 243 Kč (měsíční základ 9 000 Kč);
- **daňový základ pro účast na důchodovém pojištění OSVČ vedlejší:** 117 521 Kč;
- **roční vyměřovací základ:** u OSVČ hlavní 235 044 Kč (pojistné 68 633 Kč), u OSVČ zahajující 146 904 Kč (pojistné 42 896 Kč), u OSVČ vedlejší 64 644 Kč (pojistné 18 877 Kč);
- **pausační režim:**

| | | 1. pásmo | 2. pásmo | 3. pásmo |
|-------------------------------|---------|-----------|-----------|-----------|
| Vyměřovací základ | měsíční | 22 526 Kč | 28 050 Kč | 42 900 Kč |
| Záloha na důchodové pojištění | měsíční | 6 578 Kč | 8 191 Kč | 12 527 Kč |
| Maximální pojistné na NP | měsíční | 609 Kč | 758 Kč | 1 159 Kč |

**Nabývá účinnosti
1. července 2026**

Zákon č. 300/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Str. 69 V § 19 odstavec 3 zní:

„(3) U pojištěnky, které za trvání těžce pojištěné činnosti vznikl nárok na další peněžitou pomoc v mateřství z této pojištěné činnosti v období do 4 let ode dne porodu předchozího dítěte, se za denní vyměřovací základ považuje denní vyměřovací základ zjištěný u bezprostředně předchozí peněžitě pomoci v mateřství, pokud je vyšší než denní vyměřovací základ zjištěný u další peněžitě pomoci v mateřství;

přítom se porovnávají denní vyměřovací základy stanovené podle § 18 až 20, které se následně upravují způsobem podle § 21. Věta první se použije obdobně, vznikl-li pojištěnce nárok na další peněžitou pomoc v mateřství z jiné pojištěné činnosti, než ze které vznikl nárok na bezprostředně předchozí peněžitou pomoc v mateřství, v období do 4 let ode dne porodu předchozího dítěte, pokud pojištěnka splnila podmínku účasti na pojištění podle § 32 odst. 2, jde-li o zaměstnankyni, nebo § 32 odst. 2 a 3, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou nebo zahraniční zaměstnankyni, přede dnem nástupu na další peněžitou pomoc v mateřství.“

Str. 113 V části třetí hlavě IV se za Díl 3 vkládá nový Díl 4, který včetně nadpisu zní:

„Díl 4

Zvláštní ustanovení o peněžitě pomoci v mateřství

Oddíl 1

Podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství ve zvláštních případech

§ 37a

(1) Nesplňuje-li pojištěnka v období do 4 let ode dne porodu dítěte, s nímž je spojen nárok na bezprostředně předchozí peněžitou pomoc v mateřství, podmínku nároku na peněžitou pomoc v mateřství podle § 32 odst. 2, jde-li o zaměstnankyni, nebo podle § 32 odst. 2 a 3, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou nebo zahraniční zaměstnankyni, z žádné pojištěné činnosti nebo není-li účastna pojištění, vzniká jí v tomto období nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle § 32 odst. 1 písm. a), pokud byla účastna pojištění alespoň po dobu 540 kalendářních dní v posledních 4 letech přede dnem nástupu na bezprostředně předchozí peněžitou pomoc v mateřství, na kterou jí vznikl nárok podle § 32 odst. 1 písm. a).

(2) Vykonává-li pojištěnka jednu nebo více souběžných pojištěných činností, v nichž není splněna podmínka nároku na peněžitou pomoc v mateřství podle § 32 odst. 2, jde-li o zaměstnankyni, nebo podle § 32 odst. 2 a 3, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou nebo zahraniční zaměstnankyni, nemá se vznikem nároku na výplatu peněžitě pomoci v mateřství podle odstavce 1 nárok na výplatu nemocenského v souvislosti s porodem dítěte z žádné pojištěné činnosti.

(3) Nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle odstavce 1 vzniká jen jednou.

(4) Nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle odstavce 1 nevzniká, pokud pojištěnce z důvodu téhož porodu vznikl nárok na obdobnou dávku podle právních předpisů jiného státu.

§ 37b

Do doby účasti na pojištění pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle § 37a se započítává též doba podle § 32 odst. 4. Pro splnění podmínky účasti na pojištění podle § 37a se započtou doby účasti na pojištění z předchozích pojištění obdobně podle § 32 odst. 5 s tím, že doba účasti na pojištění se zjišťuje v období 4 let přede dnem nástupu na bezprostředně předchozí peněžitou pomoc v mateřství.

Oddíl 2

Stanovení denního vyměřovacího základu pro výpočet peněžité pomoci v mateřství ve zvláštních případech

§ 37c

U pojištění, které vznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle § 37a, se za denní vyměřovací základ považuje denní vyměřovací základ u bezprostředně předchozí peněžité pomoci v mateřství, stanovený podle § 18 až 20, který se následně upraví způsobem podle § 21.“

Dosavadní Díl 4 se označuje jako Díl 5.

Str. 197 V § 83 odst. 2 písm. c) se za slova „nebo b),“ vkládají slova „nebo jde-li o pojištění podle § 37a, která není účastna pojištění,“.

Str. 229 V § 109 odst. 1 písm. b) bodu 1 se za slova „u zaměstnance“ vkládají slova „účastného nemocenského pojištění“.

V § 109 odst. 1 písm. b) se na konci textu bodu 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 3, který zní:

3. u pojištění podle § 37a, která není účastna pojištění, předepsaný tiskopis podepsaný touto pojištěnkou s uvedením, že u ní nastala skutečnost, která zakládá nárok na peněžitou pomoc v mateřství, se sdělením, že žádá o peněžitou pomoc v mateřství, a sdělením identifikátoru předepsaného tiskopisu. Pojištěnka podle § 37a, která není účastna pojištění, podává žádost o výplatu dávky elektronicky způsobem podle § 162 odst. 2 písm. a) nebo v listinné podobě způsobem podle § 162 odst. 2 písm. b).“

Str. 230 V § 109 odst. 2 písm. b) bodu 2 se za slovo „zanikl,“ vkládají slova „o pojištění podle § 37a, která není účastna pojištění,“.

Str. 305 Za Čl. II zákona č. 395/2024 Sb. se vkládá Čl. XII zákona č. 300/2025 Sb., který zní:

„Čl. XII zákona č. 300/2025 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle § 37a zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne 1. července 2026, pojištěnce vzniká, nastoupí-li na peněžitou pomoc v mateřství podle § 34 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne 1. července 2026, nejdříve dnem 1. července 2026.
2. Porovnání denních vyměřovacích základů podle § 19 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne 1. července 2026, se provede tehdy, nastoupí-li pojištěnka na peněžitou pomoc v mateřství, při níž se denní vyměřovací základ zjištěný u této peněžité pomoci v mateřství porovná s denním vyměřovacím základem zjištěným u bezprostředně předchozí peněžité pomoci v mateřství, nejdříve dnem 1. července 2026.“

K § 19 odst. 3 a § 37a až § 37c

Ženě, která porodila a pobírala na toto dítě PPM, se zachovává nárok na PPM a denní vyměřovací základ ve výši před jeho redukcí při porodu dalšího dítěte, pokud nastoupí na novou PPM do 4 let věku předchozího dítěte až po 30. červnu 2026 a před nástupem na předchozí PPM byla účastna pojištění v předchozích 4 letech po dobu alespoň 540 kalendářních dnů. Tato úprava nabývá účinnosti 1. července 2026.

PŘÍKLAD

Dítě se narodilo 1. prosince 2022. Matka měla na toto dítě nárok na PPM, na kterou nastoupila 19. října 2022. Denní vyměřovací základ (DVZ) před redukcí činil 1 700 Kč, po redukcí 1 540 Kč. PPM činila 1 078 Kč. V období 4 roků před nástupem na PPM, tj. v období od 19. října 2018 do 30. listopadu 2022, byla účastna nemocenského pojištění po dobu alespoň 540 dnů.

K nástupu na další PPM, tj. v období 6 až 8 týdnů před očekávaným dnem porodu, musí dojít před dosažením věku 4 let předchozího dítěte, tj. do 30. listopadu 2026. Při očekávaném dnu porodu 26. ledna 2027 případně 8. týden před tímto dnem na 30. listopadu 2026. Pokud by očekávaným dnem porodu bylo datum 27. ledna 2027 nebo pozdější, neměla by tato žena zachován nárok na PPM a ani na výpočet výše PPM z předchozího DVZ. Z DVZ 1 700 Kč činí v roce 2026 DVZ po redukcí 1 674 Kč, výše PPM činí 1 172 Kč, tj. o 94 Kč za kalendářní den více než v roce 2022.

Jestliže na novou PPM nastupuje např. 15. září 2026 a:

1. **zaměstnání trvá** – zaměstnavatel přiloží k nové žádosti o PPM přílohu s údaji za rozhodné období. ÚSSZ vypočte DVZ a porovná výši s 1 700 Kč; PPM vypočte z vyšší částky DVZ.
2. **zaměstnání skončilo** – nárok z ochranné lhůty už není, do jiného zaměstnání nenastoupila. O PPM požádá ÚSSZ, nárok na PPM má, výše PPM bude činit 1 172 Kč. K podávání žádosti o PPM viz § 109 odst. 1 písm. b) nový bod 3.
3. **nastoupila do nového zaměstnání od 1. ledna 2024** – je účastna nemocenského pojištění po dobu alespoň 270 dnů v období 2 let před 15. zářím 2026, má nárok na PPM z nového zaměstnání. Postupuje se jako v případě 1.
4. **nastoupila do nového zaměstnání od 1. ledna 2026** – není účastna nemocenského pojištění po dobu alespoň 270 dnů v období 2 let před 15. zářím 2026, nemá nárok na PPM z nového zaměstnání. Postupuje se jako v případě 1. Nárok na PPM z nového zaměstnání posoudí ÚSSZ.

**Nabyl účinnosti
1. dubna 2026**

Zákon č. 360/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Str. 210 V § 93 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Zaměstnavatel, který zaměstnává zaměstnané osoby, zaměstnance činné na základě dohody o provedení práce nebo zaměstnance, jejichž zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu, nejsou-li účastni pojištění, je povinen se přihlásit do registru zaměstnavatelů, přičemž tuto povinnost zaměstnavatel splní přihlášením se do evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Při tomto přihlášení zaměstnavatel uvádí údaje podle § 123 odst. 4 a 5.

(2) Zaměstnavatel je povinen přihlásit do registru zaměstnavatelů též každou svou mzdovou účtárnu, přičemž tuto povinnost zaměstnavatel splní přihlášením mzdové účtárny do evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele.“

Str. 211

V § 93 odst. 3 se věta první zrušuje a ve větě druhé se slovo „dále“ zrušuje.

V § 93 odst. 4 se věta první nahrazuje větou „**Zaměstnavatel, který přestal být zaměstnavatelem, je povinen se odhlásit z registru zaměstnavatelů; tuto povinnost zaměstnavatel splní odhlášením se z evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele.**“

V § 93 odst. 4 větě druhé se slova „na předepsaném tiskopisu z registru zaměstnavatelů, a to do 8 kalendářních dnů ode dne jeho zániku“ nahrazují slovy „**z registru zaměstnavatelů**“.

V § 93 odst. 4 větě poslední se slova „na předepsaném tiskopisu z registru zaměstnavatelů, a to nejméně do 8 kalendářních dnů ode dne jeho zániku“ nahrazují slovy „**z registru zaměstnavatelů**“.

V § 93 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „**Tyto povinnosti splní právní nástupce nebo likvidátor odhlášením zaměstnavatele z evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele.**“

V § 93 odst. 5 se slova „na předepsaném tiskopisu, a to do 8 kalendářních dnů ode dne zrušení mzdové účtárny“ nahrazují slovy „**z registru zaměstnavatelů; tuto povinnost zaměstnavatel splní odhlášením mzdové účtárny z evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele**“.

V § 93 se odstavec 7 **zrušuje** a dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 7 a 8.

V § 93 odst. 7 se slova „až 7“ nahrazují slovy „**až 6**“.

V § 93 se odstavec 8 **zrušuje**.

Str. 212

§ 94 zní:

„§ 94

Zaměstnavatel je povinen oznámit České správě sociálního zabezpečení den nástupu zaměstnance do zaměstnání a den skončení doby zaměstnání se zaměstnancem, přičemž tyto povinnosti zaměstnavatel splní přihlášením zaměstnance do evidence zaměstnanců podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele nebo odhlášením tohoto zaměstnance z této evidence. Při tomto přihlášení zaměstnavatel uvádí údaje podle § 122 odst. 4.“

K § 93 a § 94

Za zaměstnance, kterého byl zaměstnavatel povinen přihlásit do registru zaměstnanců, se považoval zaměstnanec účastný nemocenského pojištění alespoň v 1 kalendářním měsíci, v němž zaměstnání trvalo. Od 1. ledna 2026 se za zaměstnance považuje i zaměstnanec, kterému účast na nemocenském pojištění nevznikla, protože

ze zaměstnání malého rozsahu nebo vykonávaném na základě DPP nedosáhl v žádném kalendářním měsíci takové výše příjmu, která zakládá účast na nemocenském pojištění. Povinnost oznamovat nástup zaměstnance do zaměstnání není už proto navázána na vznik účasti na nemocenském pojištění, ale na den nástupu do zaměstnání. Zaměstnavatel je povinen se přihlásit do evidence zaměstnavatelů, jakmile zaměstná prvního zaměstnance bez ohledu na to, jestli zaměstnanec je či není účasten nemocenského pojištění. Oznamovací povinnost zaměstnavatele je v těchto případech upravena zákonem č. 323/2025 Sb. o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Všechny tiskopisy, na nichž zaměstnavatel plnil oznamovací povinnost, jsou od 1. dubna 2026 nahrazeny oznamovacím systémem podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Od 1. července 2026 se mění lhůta pro oznamování nástupu do zaměstnání v souvislosti s nabytím účinnosti tzv. předregistrace.

Str. 218 V § 97 odst. 4 se věta první nahrazuje větami „**Údaje potřebné pro výpočet dávek je zaměstnavatel povinen sdělit prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele (dále jen „jednotné měsíční hlášení“); to neplatí, jde-li o údaje o příslušnících Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, o vojácích z povolání a vojácích v záloze ve výkonu vojenské činné služby. Údaji potřebnými pro výpočet dávek se rozumí vyměřovací základy pro pojistné na nemocenské a důchodové pojištění podle § 18 odst. 2 a vyloučené dny podle § 18 odst. 7.**“

K § 97 odst. 4

Podle bodu 1 čl. XXV zákona č. 360/2025 Sb. přechodného ustanovení bude zaměstnavatel sdělovat potřebné pro výpočet dávek zároveň i na příloze k žádosti o dávku, pokud sociální událost zakládající nárok na dávku nemocenského pojištění (uznání dočasné pracovní neschopnosti, vznik potřeby ošetřování, nástup na PPM atd.) vznikla před 1. dubnem 2027. Po 31. březnu 2027 bude příloha k žádosti o dávku předkládána zaměstnavatelem zároveň se žádostí o dávku vždy, pokud v rozhodném období bude alespoň 1 kalendářní měsíc připadající do období před 1. dubnem 2026.

V § 97 odst. 4 větě třetí se slova „oznamuje na předepsaném tiskopisu“ nahrazují slovy „**je povinen sdělit**“.

V § 97 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „**Tuto povinnost plní prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení.**“

Str. 252 V § 122 odst. 1 se na konci písmene c) slovo „ , a“ nahrazuje **tečkou** a písmeno d) se zrušuje.

V § 122 odst. 4 písm. p) se slovo „pojištěnce“ **zrušuje**.

V § 122 odst. 4 se za písmeno z) vkládají nová písmena za) a zb), která znějí:

„za) údaj o výši započitatelných příjmů, které zaměstnavatel zaměstnanci činnému na základě dohody o provedení práce nebo zaměstnanci v zaměstnání malého rozsahu za příslušný kalendářní měsíc zúčtoval,

zb) druh výdělečné činnosti nepojištěného zaměstnance, jde-li o zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce nebo o zaměstnance v zaměstnání malého rozsahu,“.

Dosavadní písmeno za) se označuje jako písmeno **zc)**.

Str. 254 V § 122 se odstavec 5 **zrušuje** a dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce **5 až 7**.

V § 122 se odstavce 6 a 7 **zrušují**.

Str. 256 V § 123 odst. 1 se věta poslední **zrušuje**.

Str. 257 V § 123 se odstavec 5 **zrušuje** a dosavadní odstavce 6 až 9 se označují jako odstavce **5 až 8**.

V § 123 odst. 6 se slova „a 6“ nahrazují slovy „**a 5**“.

Str. 268 V § 131 odst. 1 se písmena a) a b) **zrušují** a dosavadní písmena c) až r) se označují jako písmena **a) až p)**.

V § 131 odst. 1 se písmena b) až e) **zrušují** a dosavadní písmena f) až p) se označují jako písmena **b) až l)**.

V § 131 odst. 1 písm. d) se za slovo „nepředá“ vkládají slova „**nebo nesdělí**“.

V § 131 odst. 1 se na konci písmene k) slovo „nebo“ zrušuje.

Str. 269 V § 131 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje slovem „**, nebo**“ a doplňuje se písmeno m), které zní:

„m) nepředá na předepsaném tiskopisu příslušné územní správě sociálního zabezpečení údaje potřebné pro výpočet dávky nemocenského pojištění v období od 1. ledna do 31. prosince 2026, nebo v případě, kdy rozhodné období alespoň částečně spadá do období před 1. lednem 2026.“

V § 131 odstavec 2 zní:

„(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do výše

a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f),

b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) a g) až l),

c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) až d) a m),

d) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e).“

„Čl. XXV zákona č. 360/2025 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Údaje potřebné pro výpočet dávky nemocenského pojištění, které byl zaměstnavatel povinen předávat příslušné územní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, a které od 1. dubna 2026 je zaměstnavatel povinen sdělovat České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, je zaměstnavatel povinen předávat na tomto tiskopisu příslušné územní správě sociálního zabezpečení ještě po dobu 12 kalendářních měsíců od 1. dubna 2026, a dále vždy, jestliže rozhodné období alespoň částečně spadá do období před 1. dubnem 2026.
2. Údaje, které byl zaměstnavatel povinen sdělovat příslušné územní správě sociálního zabezpečení na předepsaném tiskopisu podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, za období před 1. dubnem 2026 a které je zaměstnavatel povinen sdělovat od 1. dubna 2026 České správě sociálního zabezpečení prostřednictvím jednotného měsíčního hlášení podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele, zaměstnavatel předkládá příslušné územní správě sociálního zabezpečení způsobem podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026.
3. Jestliže skutečnost, která zaměstnavateli zakládá povinnost přihlásit se do registru zaměstnavatelů podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, spadá do období před 1. dubnem 2026 a zaměstnavatel tuto povinnost nesplnil před 1. dubnem 2026, je zaměstnavatel povinen splnit tuto povinnost způsobem podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. dubna 2026. Věta první se použije obdobně, jde-li o povinnost zaměstnavatele odhlásit se z registru zaměstnavatelů podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026.
4. Jestliže skutečnost, která zakládá zaměstnavateli povinnost přihlásit svého zaměstnance do registru pojištěnců podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, spadá do období před 1. dubnem 2026 a zaměstnavatel tuto povinnost nesplnil před 1. dubnem 2026, je zaměstnavatel povinen splnit tuto povinnost způsobem podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. dubna 2026. Věta první se použije obdobně, jde-li o povinnost zaměstnavatele odhlásit svého zaměstnance z registru pojištěnců podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026.
5. U zaměstnavatele, který je veden v registru zaměstnavatelů podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, alespoň 31. března 2026, a 1. dubna 2026 je tento zaměstnavatel zaměstnavatelem podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. dubna 2026, považuje se povinnost přihlásit se do evidence zaměstnavatelů podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele za splněnou.
6. Je-li zaměstnanec veden v registru pojištěnců podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, alespoň 31. března 2026, a 1. dubna 2026 je tento zaměstnanec zaměstnancem podle zákona č. 187/2006 Sb.,

ve znění účinném od 1. dubna 2026, považuje se povinnost zaměstnavatele přihlásit svého zaměstnance do evidence zaměstnanců podle zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele za splněnou.

7. Při nesplnění nebo porušení povinnosti zaměstnavatele podle § 131 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, se postupuje podle zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném před 1. dubnem 2026, i když došlo ke zjištění nesplnění nebo porušení povinnosti po 31. březnu 2026 nebo bylo-li řízení o tomto nesplnění nebo porušení povinnosti zahájeno po 31. březnu 2026.“

K bodu 1 a 2

Příloha k žádosti o dávku (NEMPRI platná do konce 2024) bude povinně používána při vzniku nároku na dávku NP do 31. března 2027 a potom vždy, když do rozhodného období případně doba před 1. dubnem 2026. Příloha se nepoužije, pokud v rozhodném období budou jen kalendářní měsíce, za které už bylo pravidelně předkládáno jednotné měsíční hlášení, tj. od dubna 2026.

PŘÍKLAD

Zaměstnanec bude uznán práce neschopným nebo vznikne potřeba ošetřování nebo dochází k nástupu na otcovskou nebo PPM atd.:

- **od 1. dubna 2027** – rozhodným obdobím je období od 1. dubna 2026 do 31. března 2027. Příloha se nepředkládá, údaje se čerpají z jednotného měsíčního hlášení.
- **od 31. března 2027** – rozhodným obdobím je období od 1. března 2026 do 28. února 2027. Příloha se předkládá, vyplňují se údaje za všechny měsíce rozhodného období, tj. za měsíce březen 2026 až únor 2027.
- **od 15. prosince 2026**, do zaměstnání nastoupil 1. června 2026 – rozhodným obdobím je období od června 2026 do listopadu 2026. Příloha se předkládá. Sociální událost vznikla před 1. dubnem 2027.
- **od 20. dubna 2029** – rozhodným obdobím je rok 2026, který je zpětně prvním kalendářním rokem s alespoň 30 započítatelnými dny. Příloha se předkládá. V rozhodném období jsou 3 měsíce (leden až březen 2026), z nichž se údaje pro výpočet dávek nemocenského pojištění nečerpají z jednotného měsíčního hlášení dodatečně předloženého.

*Nabyt účinnosti
1. ledna 2026*

Zákon č. 268/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Str. 16 V § 3 písm. u) se slova „**společné nebo do střídavé**“ zrušují.

Str. 113 V § 38 písmeno h) včetně poznámky pod čarou č. 84 zní:
„h) rozhodnutí soudu o předběžné nebo prozatímní úpravě poměrů dítěte⁸⁴⁾,

⁸⁴⁾ § 452 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů.“

*Nabyt účinnosti
1. října 2025*

Zákon č. 152/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci

Str. 241 V § 116 odst. 3 a 4 se za slova „**sociální podpory**“ vkládají slova „**a dávku státní sociální pomoci**“.

**Nabyl účinnosti
1. července 2025**

Zákon č. 218/2025 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 69/2010 Sb., o vlastnictví letiště Praha-Ruzyně

Str. 275 V § 142 se na konci textu odstavce 10 doplňují slova „ , **s výjimkou Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva obrany.**“

**Nabyl účinnosti
1. července 2025**

Zákon č. 77/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Str. 23 V § 5 písm. a) bodě 10 se slova „ , **Veřejný ochránce práv a zástupce Veřejného ochránce práv**“ nahrazují slovy „**a veřejný ochránce práv, ochránce práv dětí a jejich zástupce**“.

Část druhá – Náhrada mzdy, platu, odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo sníženého platu, snížené v období prvních 14 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény

Str. 314 Na konci textu první odrážky se slova „tedy v roce 2025 činí rozhodný příjem zúčtovaný na DPP v kalendářním měsíci alespoň 11 500 Kč“ nahrazují slovy „podle sdělení č. 396/2025 Sb. se od 1. ledna 2026 rozhodný příjem zúčtovaný na DPP v kalendářním měsíci zvyšuje na 12 000 Kč“.

Text druhé odrážky zní:

„■ sdělení č. 397/2025 Sb., kterým se vyhledává výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu pro účely nemocenského pojištění platných v roce 2026. Tak jako každým rokem došlo i pro rok 2026 od 1. ledna ke změně (navýšení) redukčních hranic pro přepočtení průměrného výdělku zaměstnance za účelem stanovení uvedené náhrady mzdy v konkrétním případě (viz dále v podkapitole 3.7.2).

Aktuální výše redukčních hranic (RH) pro nemocenské v roce 2026 činí:
I. RH – **1 633 Kč**, II. RH – **2 449 Kč** a III. RH – **4 897 Kč**.

Vynásobením denních redukčních hranic pro nemocenské koeficientem 0,175 se stanoví hodinové redukční hranice pro náhradu mzdy v prvním období DPN (karantény) podle § 192 ZP:

I. RH – **285,78 Kč**, II. RH – **428,58 Kč**, III. RH – **856,98 Kč**.“

Str. 315 Na konci textu třetí odrážky se za slova „činí 4 500 Kč“ doplňují slova „ ; **tato výše platí i v roce 2026**“.

Str. 319 V posledním odstavci podkapitoly 2.1 se slova v závorce „alespoň 11 500 Kč“ nahrazují slovy „**alespoň 12 000 Kč**“.

Str. 347

V textu podkapitoly 6.1.2 v písmenu b) došlo s účinností od 1. ledna 2026 k úpravě denních redukčních hranic pro nemocenské a z nich odvozených hodinových redukčních hranic pro náhradu mzdy. Dosavadní tabulka se nahrazuje následovně:

Podle sdělení č. 397/2025 Sb. činí výše redukčních hranic pro rok 2026:

| redukční hranice | pro nemocenské (denní) | × 0,175 | pro náhradu mzdy (hodinové) |
|------------------|------------------------|---------|-----------------------------|
| I. RH | 1 663 Kč | × 0,175 | 285,78 Kč |
| II. RH | 2 449 Kč | × 0,175 | 428,58 Kč |
| III. RH | 4 897 Kč | × 0,175 | 856,98 Kč |

Vzhledem k této skutečnosti je třeba v textu publikace přepočítat příklady uvedené pro rok 2025 používající při výpočtech redukční hranice a přizpůsobit je uvedeným parametrickým změnám pro rok 2026.

Str. 348

Příklad 2 zní:

PŘÍKLAD 2

Lékař uznal zaměstnance dočasně práce neschopným na dobu 3 týdnů, a to od pondělí 5. ledna 2026, a DPN mu skončila za 3 týdny v neděli 25. ledna 2026. Zaměstnanec má 40hodinovou týdenní pracovní dobu, pracuje od pondělí do pátku 8 hodin denně (do pracovní doby se nezahrnuje přestávka na jídlo a oddech).

Jeho PHV zjištěný v rozhodném období, tj. ve IV. čtvrtletí 2025, činí 860 Kč (záměrně je zvolen zaměstnanec s vysoce nadprůměrnou mzdou, u něhož se redukce provádí i v rámci III. RH). Jaká bude v tomto případě výše náhrady mzdy, za jaké pracovní dny a v nich neodpracované hodiny a v jakém období bude tato náhrada mzdy zaměstnanci příslušet?

Krok první – redukce průměrného hodinového výdělku

Pomocí RH platných pro náhradu mzdy v roce 2026 se provede úprava zjištěného PHV ve výši 860 Kč tak, že:

| | | | |
|--|-----------------|--------------------------|-------------|
| z částky 285,78 Kč | se započte 90 % | tj. $285,78 \times 0,90$ | = 257,20 Kč |
| z částky 142,80 Kč (tj. $428,58 - 285,78$) | se započte 60 % | tj. $142,80 \times 0,60$ | = 85,68 Kč |
| z částky 428,40 Kč (tj. $856,98 - 428,58$) | se započte 30 % | tj. $428,40 \times 0,30$ | = 128,52 Kč |
| k částce PHV nad 856,98 Kč (III. RH), tj. 3,02 Kč, se nepřihlíží | | PHV po úpravě (redukci) | = 471,40 Kč |

Výsledek součtu dílčích částek, tj. 471,40 Kč, představuje upravený (redukováný) PHV (tedy RPHV).

Krok druhý – stanovení hodinové náhrady mzdy z průměrného redukováného hodinového výdělku

Z RPHV 471,40 Kč se vypočte hodinová náhrada mzdy náležející od prvního pracovního dne a za všechny další pracovní dny (popř. placené svátky) připadající do období prvních 14 kalendářních dnů trvání DPN nebo karantény, a to ve výši 60 %: $RPHV 471,40 \times 0,60$ (tj. 60 %) = 282,84 Kč.

Náhrada mzdy náležející zaměstnanci za 1 hodinu při DPN (karanténě) činí v daném případě 282,84 Kč (jde současně o nejvyšší hodinovou náhradu mzdy při DPN nebo karanténě, jestliže zjištěný PHV je roven nebo vyšší než výše III. RH).

Krok třetí – stanovení celkové náhrady mzdy za souhrn neodpracovaných hodin

Zaměstnanec z důvodu DPN uznané na dobu od 5. do 25. ledna 2026 neodpracoval v rámci prvních 14 kalendářních dnů jejího trvání, v nichž je mu zaměstnavatel povinen poskytovat náhradu mzdy, celkem 80 hodin. Podle rozvrhu směn pracuje totiž 8 hodin denně od pondělí do pátku. Hodinová výše náhrady mzdy 282,84 Kč se proto vynásobí 80 hodinami. Náhrada mzdy za dobu prvních 2 týdnů DPN činí v daném případě celkem 22 627,20 Kč, po zaokrouhlení na koruny nahoru **22 628 Kč** k výplatě.

ZÁKON O NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ

včetně problematiky náhrady mzdy
s komentářem a příklady 2025

15. aktualizované vydání

**Ing. Marta Ženíšková,
JUDr. Jan Přib, Mgr. Zdeněk Schmied**

Vydalo nakladatelství ANAG
Odpovědná redaktorka Mgr. Jitka Bezoušková
Sazba Mgr. Markéta Pučoková
Autorská uzávěrka 21. ledna 2025
Tisk a vazba Profi-tisk group, s. r. o.
Chválkovická 223/5, 779 00 Olomouc
ISBN 978-80-7554-417-9

ANAG, spol. s r. o.
Kollárovo nám. 698/7, 779 00 Olomouc
tel.: 585 757 411, fax: 585 418 867,
e-mail: obchod@anag.cz
www.anag.cz